

CATALUNYA RELIGIÓ

VERSIÓ EN PAPER | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT

DIVENDRES 13 DE JULIOL DEL 2018 | Número 2

PÀG. 3 | JAVIER ELZO

En recuerdo agradecido a Setién

PÀG. 5 | JOSEP LLIGADAS

Quan mossèn Josep Homar
va estar amagat a casa

PÀG. 11 | PUERI CANTORES

Missatge de "pau i llum" a Barcelona

PÀG. 13 | INNOVACIÓ EDUCATIVA

Els salesians actualitzen
model pedagògic i pastoral

PÀG. 15 | CAPUTXINS DE POMPEIA

La història del col·legi del convent en un llibre

PÀG. 17 | FORMACIÓ DE CAPELLANS

Canvis en la direcció
de tots els seminaris catalans

PÀG. 19 | CÀRITAS BARCELONA

Acollint a qui cerca refugi

Fotografia: Ajuntament de Barcelona.

Omella i Colau, en defensa dels refugiats | PÀG. 7

PÒRTIC

Diàleg. És el concepte que està marcant aquest temps. Fa temps que l'Església el reclama. Diàleg és el que es va plantejar sobre un punt de trobada entre amplis sectors socials i l'Església: l'acollida als refugiats. Sintonia pràcticament total en aquest tema entre l'alcadessa Ada Colau i el cardenal Omella. Esperem que continuï en altres àmbits i en un format més distès.

SUMARI

3 Panoràmica

En recuerdo agradecido a Setién, per Javier Elzo

Quan mossèn Josep Homar va estar amagat a casa, per Josep Lligadas

9-22 Actualitat

Omella i Colau, en defensa dels refugiats

Els Pueri Cantores ofereixen a Barcelona un missatge: "Pau i llum"

Els salesians actualitzen model pedagògic i pastoral

Un llibre refà la història del col·legi escolania del convent caputxí de Pompeia

Canvis en la direcció de tots els seminaris catalans

Acollint a qui cerca refugi

23 Recull de premsa

Mor Setién - El 'Llibre Vermell de Montserrat' a Alemanya

- el bisbe Carrera - missa al Vaticà pels refugiats

24 Agenda

Música a Mataró, Tarragona, la Seu d'Urgell, Sant Andreu de Llavaneres, Manresa, Pedralbes, Montserrat, Santes Creus, Castelló d'Empúries i Solius.

25 La setmana a les xarxes

En recuerdo agradecido a Setién

Per Javier Elzo
a Pensar per escrit obliga a raonar

Sabíamos que Setién estaba mal, que su estado físico había decaído mucho los últimos meses, por no decir años. Sin ser uno de sus más cercanos, sin embargo, he compartido muchas cosas con él. La última vez, públicamente, en una mesa redonda, en el Koldo Mitxelena, junto a Garbiñe Biurrun, hará cosa de tres o cuatro años. Ya estaba tocado.

Encuentro entre mis notas las que utilicé en Herri Irratia el 30 de octubre de 2005. La víspera se habían presentado, de la mano de José Antonio Pagola, en la Diputación de Gipuzkoa los tomos 2º y 3º de las *Obras Completas* de Setién. Su sucesor como obispo de Donostia, Juan Marí Uriarte, en la presentación de los libros, vino a pedir que algún estudioso se zambullera en esas

páginas para hacer una tesis doctoral con el pensamiento de Setién. Pero no una sino muchas tesis cabe hacer, no solamente por la diversidad de temas que aborda, sino porque aun limitándose a la cuestión de la pacificación de Euskadi, la riqueza de su pensamiento es enorme. Creo que es una labor necesaria para limpiar de tanta zafiedad, tanta calumnia y tanta incompreensión como ha caído sobre la figura de Setién. En tres mil páginas siempre encontraremos elementos de crítica, así como en una vida comprometida, día a día, y a la luz pública. Hay documentos de Setién de los años 50, en los volúmenes publicados. Ha sido obispo de San Sebastián más de 27 años de los que 21 como titular. Y ¿qué años?, desde 1972 hasta el año 2.000. No lo habrá hecho todo bien, pero, personalmente, más allá

de su siempre ponderada inteligencia, me impactó su enorme bondad, incluso cuando era objeto de crítica.

Hoy no tengo el ánimo para escribir, volver a escribir, sobre la figura y la persona de José María Setién, denostado por tantos, defendido por tan pocos. Hoy quiero decir simplemente que Setién condenó mil y una vez a ETA, quienes se lo devolvieron con insultos y amenazas, lo que no le impidió condenar los malos tratos y torturas que padecieron algunos de sus miembros. Sufrió incompreensión, pero incluso entonces, respetaba sin resentimiento al contradictor intelectual. Lo viví personalmente cuando, en más de una ocasión, le manifesté mi desacuerdo con alguna de sus po-

siciones. Aprendí mucho de él, entre otras cosas, que nunca hay que contestar, ni a los insultos ni a los anónimos. Pero me quedo con su incesante búsqueda intelectual de la verdad. Setién era implacable en el razonamiento intelectual y no se casaba con nada (ni con nadie) con lo que no estuviera de acuerdo. Pero, y me repito con gusto, me quedo aún más con su bondad que su gran timidez impedía que asomara demasiadas veces.

Aquel viernes 29 octubre de 2005, y vuelvo a mis notas de entonces, un emocionado Setién nos invitó a leer su obra desde la perspectiva de su incesante búsqueda de la pacificación en Euskadi. Vino a decir, lo digo con mis palabras, que más allá de su

condición de obispo, más allá de su condición de sacerdote, era su condición de hombre de este pueblo lo que le llevaba a no quedarse indiferente ante la falta de paz en Euskal Herria, ante el sufrimiento de tantos conciudadanos suyos. Dentro de un planteamiento siempre nítidamente religioso, desde sus primeros trabajos como profesor tuvo bien claro que la religión no solamente es cuestión privada, cuestión de sacristías. Y básicamente por eso, siendo obispo, fue tan criticado y denostado.

Eskerrik asko Setien jauna

Donostia San Sebastián, 10 de julio de 2018

JAVIER ELZO | [LLEGIR AL WEB](#)

Fotografia: Viladecans Punt de Trobada.

Quan mossèn Josep Homar va estar amagat a casa

Per Josep Lligadas
a Una font que raja sempre

Els primers dies de la guerra civil de 1936, el rector de Viladecans, mossèn Josep Homar, els va passar amagat a casa dels meus avis, coneguda com Cal Roquet, la mateixa casa on jo naixeria catorze anys després. Aquest episodi formava part de la memòria familiar, i la meua àvia i la meua mare me'n parlaven, però mai no m'havien explicat la història tota sencera. De manera que, pocs anys abans que es morís, li vaig demanar a la meua mare, Mercè Vendrell Balletbò, que tenia 8 anys quan van tenir lloc els fets, que m'expliqués com recordava i com va viure el que llavors va passar.

I aquest és el seu relat. Una més entre les tantíssimes petites històries de la guerra.

«El dia que va esclatar la guerra, estaven dient missa i els milicians van fer marxar tothom. Mossèn Homar va fugir com va poder, i va trucar a algunes de les cases catòliques més reconegudes, que li van dir que es busqués algun altre lloc, perquè als primers llocs on anirien a buscar seria en aquelles cases, i els matarien a tots.

Aleshores va arribar a casa, entrant pel barri del carrer Pare Artigas. Es veu que hi havia uns milicians enfilats als eucaliptus de la torre de Cal Deu, que era al capdamunt del carrer, tocant a l'actual carrer de la Mare de Déu de Sales, i van veure que entrava en un barri d'aquells, però no sé si devien poder veure exactament en quin.

Quan mossèn Josep va entrar a casa, recordo que el papa, la iaia i l'avi van quedar totalment callats, mentre que la mama va dir de seguida que sí, que es quedés. Mossèn Josep plorava tota l'estona, i deia que si a casa tampoc no el volien s'aniria a entregar i que el matessin. I jo pensava que com era possible que plorés d'aquella manera, perquè si el mataven seria màrtir i aniria al cel. Jo no entenia com és que no volia anar al cel de seguida, si era la millor cosa que li podia passar, tal com ens deien sempre.

I es va quedar. Al papa li vaig sentir dir algun cop, discutint amb la mama, que si els milicians trobaven allà mossèn Homar no només matarien al mossèn, sinó també a ell, al papa. A mossèn Homar el van instal·lar a l'habitació del papa i la mama, i ells se'n van anar a l'habitació del mig, el "quarto fosc". A l'alcova s'hi estaven l'avi i la iaia, i jo a l'habitació petita de davant.

El Baldiri campaner [Baldiri Miracle] venia a casa cada dia a portar-nos les notícies que rebia del Manquet [Josep Iturrioz, l'home fort d'Esquerra Republicana a Viladecans], que era un home del Comitè que feia tots els possibles per evitar que hi hagués més desgràcies del compte, i que li deien el Manquet perquè havia perdut uns quants dits en un accident. Aquest home va evitar que els milicians vinguessin a fer un registre a casa per buscar el mossèn. Fins que al cap d'uns deu dies el campaner ens diu: "El Manquet m'ha dit: Ja no els puc aguantar més!". I aquell mateix dia es va organitzar la fugida, i sort n'hi va haver, perquè de seguida van venir a fer el registre. Jo recordo que ho miraven tot, i sobretot recordo com picaven la bota de la bassa, per veure si era a dins, i van treure el tap de la bota també per mirar.

Qui el va venir a treure de casa i se'l va endur va ser la Marcona, la Matilde de Cal Marcó

[Matilde Masallach], dins un carro ple de coves tapats amb una vela de sac, i mossèn Josep dins un dels coves. La Marcona era una dona molt baladrera i que parlava amb tothom i escridassava tothom. A la zona del barri de Sales hi havia una barricada per controlar qui entrava i qui sortia, i la Marcona a l'arribar allà va començar a cridar i a fer bromes amb els milicians, i la van fer passar sense mirar què duia al carro.

A mig camí de Sant Boi l'esperava el senyor Janer, que era metge i anava amb cotxe, i estava allà aturat fent veure que havia tingut una avaria i l'estava arreglant, cosa que no despertava sospites perquè se sabia que el senyor Janer tenia bones mans amb els cotxes. Allà es va aturar el carro, mossèn Homar va pujar al cotxe i el senyor Janer se'l va endur, no sé cap a on».

Fotografia: Ajuntament de Barcelona.

Omella i Colau, en defensa dels refugiats

No es trobaran a la missa de la Mercè, però es trobaran en la defensa de l'acollida dels immigrants. Així s'ha visualitzat la sintonia entre el cardenal arquebisbe de Barcelona, **Joan Josep Omella**, i l'alcalde de Barcelona, **Ada Colau**, en l'acte de presentació del nou número de *Qüestions de Vida Cris-*

tiana, editat per la Fundació Joan Maragall i l'Abadia de Montserrat, presentat aquest dimarts al Saló de Cent de Barcelona.

El nou número, el número 259, que porta per títol 'Era foraster i em vau acollir' se centra íntegrament en el dret d'acollir, en

la pràctica de l'hospitalitat. A Europa, ha indicat Colau, "no ho estem fent prou bé i hem de reflexionar molt sobre com estem tractant la qüestió de l'acollida i del refugi". Un tema que interpel·la a molts nivells, "des del nivell institucional, com social, passant pel nivell individual i de consciència", ha dit l'alcalde.

Colau ha recordat que milers de persones fugen de la guerra, de la fam, de la crueltat, i es troben "amb una Europa que no està a l'alçada del moment, com a mínim a nivell institucional, amb unes fronteres que condemnen al patiment i a la mort a milers de persones". Per a l'alcalde de Barcelona, Europa actua "desmemoriadament, ha oblidat els seus orígens fundacionals, la defensa de la vida humana, de la pau, dels valors, o dels drets humans".

No normalitzar les dades

La sintonia entre el cardenal i l'alcalde també s'ha evidenciat en els seus discursos. Omella ha iniciat el seu parlament enumerant algunes dades migratòries. "Els números són grossos", ha afirmat Omella, "però darrere hem de veure el rostre de cada persona i família". Per la seva banda, Colau ha

recordat que “a les dades no ens hi podem resignar, no les podem normalitzar”. Però davant d'aquesta realitat, “d'aquest crit del món”, segons Omella, “què podem fer nosaltres?”, ha preguntat.

Colau creu que les dades, la realitat del fet migratori “ens obliga a plantejar-nos què estem fent malament i sobretot què podem fer millor perquè Europa reflexioni institucionalment i rectifiqui”. Omella ha parlat de l'acollida, “no hi ha altra resposta”, ha afirmat, “no és fàcil, ens costa, ens fa mandra, però si els cristians volen viure l'humanisme que es veu a la Bíblia, no hi ha altra sortida que acollir”.

En el quadern presentat aquest dimarts s'inclouen veus diferents en l'òrbita de l'acollida, una d'elles és la intervenció de l'alcaldeessa Ada Colau durant la cimera internacional sobre Europa i els Refugiats que el **papa Francesc** va convocar al Vaticà el desembre de 2016. “És un honor que publiquem la meua intervenció”, ha expressat Colau, “va ser una oportunitat molt bonica i important”.

Davant d'aquesta difícil i complexa realitat Colau ha demanat la implicació de

Fotografia: Ajuntament de Barcelona

tothom. “És feina de tots nosaltres, administracions, ciutadania, entitats, institucions religioses, mitjans de comunicació, evitar normalitzar aquest fet de dolor i mort evitables”. Colau ha recordat que les persones que fugen “ho seguiran fent”, ja que el fet migratori “és consubstancial a la

humanitat i més quan es produeixen fets de violència o fam”.

El fet migratori, consubstancial a l'ésser humà

Un fet migratori que la societat espanyola i catalana coneix en pròpies carns i que tant

Colau com Omella han volgut recordar referint-se a les migracions que els espanyols van patir durant guerres o èpoques de fam. “És un fet històric de sempre i sabem que seguiran venint. És el nostre deure acollir i l’única alternativa que ens hem de plantejar és si volem fer-ho bé o malament”, ha explicat Colau.

Omella ha recordat també la figura de Jesús, Josep i Maria, “que van ser emigrants també a Egipte”. En l’acollida, per al cardenal, “trobem la llibertat i la fraternitat”. Ens posem nosaltres en el lloc d’aquests immigrants que han de fugir de la seva terra forçats per la guerra que sovint causem des dels nostres estats?, ha qüestionat Omella. “Hem si-

gut nosaltres també terra d’emigrants, com recordava l’alcaldessa, i ens han acollit, acollim nosaltres amb la mateixa generositat?”. Una crida, que per a l’alcaldessa i cardenal “és personal per a tots nosaltres i també institucional, política i d’Església”.

I amb les dades sobre la taula Colau ha insistit que “Barcelona ha marcat camí i com a ciutat hem augmentat els recursos i hem atès des de fa uns tres anys, després de declarar-nos ciutat refugi, unes 11.600 persones que han passat pels serveis municipals”. Aquesta ajuda no es pot fer sola, ha explicat Colau: “Hem vist molta ciutadania altruista, solidària, mobilitzant-se, també per part del papa Francesc que va agafar un avió i va fer pujar una família demostrant que era una qüestió de voluntat i hem vist que la humanitat i l’ètica és possible”.

L’Església davant de la crisi migratòria

I l’Església Catòlica què fa en aquesta situació? Omella ha detallat que a través de Càritas s’ha posat en marxa des de setembre de 2015 un programa complementari al Pla Estatal de Refugi que està atenent actualment 104 persones, de 17 famílies, que són acollides en pisos de l’Església. Càritas

ha atès, en aquests sis primers mesos del 2018, 2.335 famílies provinents de països en conflicte, un 45% més que en el mateix període de l'any passat. Càritas, ha recordat Omella, “cobreix aquest buit legal que hi ha en el sistema d'acollida de refugiats a mitjà i llarg termini”.

El cardenal, però, ha demanat que Europa treballi d'una altra manera. “No s'ha fet el que s'havia de fer, com ha dit l'alcalde, és un mea culpa que hem de fer tots, Europa no ha estat a l'alçada de les circumstàncies”. Les persones ateses a Càritas continuen ateses un cop el pla estatal acaba per a elles, inclús mentre estan dins el pla. “Constatem que aquest sistema d'acollida és deficitari en recursos, no ofereix una resposta adequada, el termini del pla és insuficient, es necessita més temps per poder tirar endavant”.

I tot i que Omella ha felicitat les institucions estatals i municipals perquè fan feina, ha reconegut que encara queda molt per fer. “Sort d'aquestes institucions com Càritas, Jesuïtes o Sant Egidí, que treballen pels re-

fugiats, i també d'iniciatives privades i personals”.

Pacte europeu i mundial sobre els refugiats

“Cal que tinguem clar que els immigrants no són un perill, sinó una oportunitat per viure en una societat més justa i fraterna”, ha afirmat Omella. Cal, com diu el papa Francesc, “acollir, protegir, promoure i integrar, els quatre verbs que han de guiar la nostra feina en favor dels immigrants i refugiats”. Cal fer, segons el cardenal, “un pacte europeu i mundial sobre els refugiats i per una immigració segura i regular. Garantir la protecció de vida, garantir el dret de l'asil, destinar més recursos al sistema d'acollida i comptar amb un pla estatal de refugi que treballi en processos vitals i no en termes rígids temporals”. Cal també “garantir que Europa no penalitzi les ONGs que treballen amb els immigrants”, ha afirmat, i “cal un esforç d'ajuda als països d'origen perquè aquesta gent no hagi de marxar”.

L'acte també ha comptat amb les paraules del director de *Qüestions de Vida Cristiana*, **Francesc Torralba**, que ha explicat

que “quan un s'endinsa en l'hospitalitat veu que és una constant des del gènesi fins a les cartes paulines. No és un imperatiu que emana del cristianisme, sinó que està també en el judaisme i per extensió també a l'islam. El deure d'acollir l'altre, especialment el més vulnerable, és un deure que es pot estendre a totes les confessions espirituals”.

L'acte de presentació ha comptat amb la presència de nombrosa gent d'àmbits diversos com el tinent d'alcalde de Barcelona, **Jaume Asens**, el comissionat de Cultura **Joan Subirats**, la comissionada d'Immigració **Lola López**, el director General d'Afers Religiosos, **Marcel·lí Joan**, el rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià, **Armand Puig**, el director de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel, **Jaume Aymar**, el president de la Fundació Joan Maragall, **Josep Maria Carbonell**, així com membres i patrons de la Fundació i representants d'institucions religioses com els jesuïtes, Sant'Egidio i Càritas Diocesana de Barcelona, entre d'altres.

Els Pueri Cantores ofereixen a Barcelona un missatge: "Pau i llum"

Aquest dimecres al vespre s'ha obert a Montjuïc el Congrés Internacional de Pueri Cantores que ha portat 4.000 nens i joves cantaires d'arreu del món a Barcelona. L'acte festiu d'obertura ha girat al voltant de les tradicions populars catalanes i del missatge central de la trobada, "Vos estus lux mundi" (Tu ets la llum del món).

"Aquesta trobada és una oportunitat per omplir de llum els nostres cors", ha dit el

president de la Federació Catalana de Pueri Cantores, *Bernat Cabré*. Les intervencions han remarcat el missatge "de pau i de llum" que ofereixen els cors de nens i joves que canten en les esglésies. Cabré també ha donat la benvinguda "a Catalunya, un país on tothom s'hi pot sentir com a casa"

Jean Henric, president de la Federació Internacional de Pueri Cantores, ha reiterat el "missatge d'unitat" que han d'oferir les

delegacions vingudes de tot el món. El cardenal **Joan Josep Omella** també ha donat la benvinguda als assistents i els ha demanat: "Canteu amb el cor i feu-nos bategar els nostres cors". L'arquebisbe de Barcelona ha explicat que la trobada és "una ocasió per lloar Déu" i per portar "la bellesa de la llum de Déu al món amb el vostre testimoni".

La creativitat gaudiniana també ha estat present amb la realització en directe d'una pintura mural durant la celebració. Alhora, els assistents han participat diverses vegades conjuntament en l'acte a través del cant.

A més de la part festiva, en l'obertura també s'ha escenificat la presència de 18 federacions internacional amb l'entrada de les banderes de cada país, entre elles la catalana com a federació reconeguda internacionalment. La celebració ha acabat desplaçant-se a la font de Montjuïc per veure l'espectacle de llum i colors.

Presència a tot Catalunya

El congrés tindrà un altre acte obert al públic aquest divendres amb un assaig de cants a Montserrat. Alhora, dijous diverses

poblacions catalanes acolliran concerts de les corals vingudes de tot el món, el que s'anomena "El dia de la irradiació". El cap de setmana la Basílica de la Sagrada Família acollirà un concert i eucaristia de clausura que s'omplirà amb els 4.000 participants en el Congrés.

El 42è Congrés Internacional de Pueri Cantores està organitzat per la Federació Catalana de Pueri Cantores i és la segona vegada que Barcelona acull aquesta trobada bianual després de la del 1998.

L'origen de les associacions de Pueri Cantores se situa a França el 1907 i el primer Congrés internacional de la Federació es va celebrar a París el 1947. Actualment és una Federació que va ser reconeguda oficialment com a moviment de l'Església per la Santa Seu. La seva tasca principal és el cant litúrgic, i els valors cristians constitueixen la base de la vida i la conducta dels membres. La Federació està present de forma activa en 35 països, en tots els continents, incloent-hi en total prop de 40.000 joves i nens.

Els salesians actualitzen model pedagògic i pastoral

Els educadors salesians emprendran el curs vinent en clau d'innovació. Han definit un model educatiu per als seus alumnes. Els volen persones resilents, obertes, autònomes, emprenedores, responsables, col·laboratives, compromeses, crítiques, comunicatives, resolutives, enginyoses i creatives. Són les dotze competències

que recull el **Repte Jove.12**, representades en un políedre de dotze cares. La proposta de la família salesiana per a la renovació pedagògica i pastoral dels seus centres porta per lema '1 somni, 1 repte'.

L'Auditori de Cornellà de Llobregat va acollir dimecres la presentació d'aquest

projecte d'innovació, iniciat el mes de setembre del 2015. S'hi van aplegar fins a 600 educadors de les escoles salesianes de Badalona, Mataró, Terrassa, Sabadell, Sant Boi de Llobregat, Sant Vicenç dels Horts, Rocafort, Horta i Sarrià de Barcelona, Ripoll, Ciutadella, Osca i Monzó.

En **aquest vídeo** el coordinador de les escoles salesianes a Catalunya, Balears i la província d'Osca, **Carles Rubio**, explica el fonament d'aquest projecte d'innovació. Han actualitzat el somni que va tenir **Don Bosco** quan encara era un nen. I l'han portat al segle XXI. "Volem ajudar que cadascun dels nens, adolescents i joves que transiten a les nostres escoles puguin ser persones plenes, que siguin felices", explica Rubio.

El professor dels salesians de Mataró **Carles Buetas** assenyala que el procés, malgrat l'esforç que requereix, "és molt agraït": des del professorat estan veient "resultats immediats". El canvi que proposen té la voluntat d'integrar la dinàmica d'aprenentatge en tots els àmbits de l'escola. Un objectiu que implica "poder oferir el camí cristià amb naturalitat".

► Els salesians presenten el Repte Jove.12. Un nou model pedagògic i pastoral.

Des dels salesians de Terrassa, el professor **Toni del Àguila** diu que busquen la manera que “es faci pastoral a tota l'escola”. I conclou: “Cada vegada om més professors convençuts que aquest canvi és necessari”.

Un dodecaedre per al demà

“L'únic contacte que hi haurà per moltes persones amb el fet religiós, l'espiritualitat, la fe i l'Església seran els deu o dotze anys que passaran a l'escola”, va apuntar **Enric Puig**, secretari general de l'Escola Cristiana de Catalunya, durant la benvinguda a l'acte. Per la seva banda, **Pilar Contreras**, directora general de Centres Concertats i Centres Privats de la Generalitat de Catalunya, va agrair l'aportació de la família salesiana al panorama educatiu: “Aquest dodecaedre que us representa ens està dient com ha de ser la societat del demà” va concloure.

A l'acte també van participar, entre d'altres, els especialistes en neurociència **Jesús Guillén**, **Carme Trinidad** i **David Bueno**; i el coordinador d'Escoles de la Inspecció Maria Auxiliadora, el salesià **Miguel Canino**.

Un llibre refà la història del col·legi escolania del convent caputxí de Pompeia

Del 1912 al 1970 el convent santuari de la Mare de Déu del Roser de Barcelona, conegut com el convent dels caputxins de Pompeia, va comptar amb un col·legi escolania per aquells infants i joves sense recursos del barri i d'altres indrets de la ciutat oferint una proposta educativa lliure i gratuïta. Ara s'acaba de publicar un llibre, escrit per **Jaume Terribas**, pare de la periodista **Mònica Terribas** i exalumne d'aquell col·legi, que compta amb el testimoni de molts altres infants que, com ell, van poder gaudir d'una educació superior.

L'escola, situada als actuals locals dels Grups de Pompeia d'accés pel carrer Riera de Sant Miquel, es va inaugurar l'any 1912. Formava part d'un pla del nou convent de Pompeia, d'estil modernista tot i ser senzill, que s'emmirallava en el santuari de la Mare de Déu del Roser de la ciutat italiana de Pompeia.

En aquell moment el convent italià gaudia d'una gran embranzida espiritual i social i comptava a l'entorn del santuari amb una sèrie d'obres socials. "Quan es va voler fer el convent a Barcelona ja existia el convent de l'Ajuda i s'estava acabant el de Sarrià", explica fra **Mateu Sanclimens**, guardià de Pompeia i autor del pròleg del llibre.

Obres socials a redós del santuari

Així, prenent com a model el santuari italià també es van realitzar una sèrie d'obres socials, com a Itàlia, entre elles el col·legi escolania, "una escola per a gent pobre i sense recursos que no podien estudiar a les escoles de pagament". A canvi de l'educació rebuda, els alumnes feien d'escolans i pertanyien a l'escolania.

Jaume Terribas, autor del llibre i exalumne d'aquell col·legi, ha volgut així agrair als caputxins tot el que van fer per a ell, a

través d'un llibre testimonial que recull les veus de molts altres nois que van estudiar al convent dels caputxins. "No tenim massa quantificat en dades coses de l'escola, però sí sabem que hi va haver dues etapes, la d'abans de la Guerra Civil i la posterior, la de la postguerra espanyola", afirma Sanclimens. El llibre parla sobretot de la segona etapa, la de la postguerra, i arriba fins al 1970, data de tancament de l'escola.

"L'escola comptava amb aules petites, potser arribaven a tenir uns trenta-cinc alumnes, era com l'escolania de Montserrat actualment, petita, familiar, i en clau de seminari, tot i que no amb voluntat d'arribar a ser frares sinó amb voluntat de rebre una educació humana i espiritual integral". L'escola tanca l'any 1970 quan l'educació es generalitza i passa a ser encàrrec cobert per l'Estat. "No hi havia prou amb uns frares de bona voluntat, amb qualificació real però acadèmica fent de professors". Es va tancar perquè ja no hi havia aquella necessitat inicial.

Una escola familiar

El llibre porta per títol *Una escola lliure, una obra educativa al servei del poble* i és tota una declaració d'intencions per conèixer el tipus d'educació i l'estil que s'hi respirava. "Sobretot considerant l'època es feia molta matèria en català, era una escola oberta, amb presència de l'esport, de sortides a la muntanya". Sanclimens reconeix que no era una escola especialment significativa per ser una obra pedagògica brillant, sinó que és recordada per ser "una escola familiar, com l'escola dels escolans de Montserrat", tot i que a Pompeia no era en règim d'internat.

L'escola de Pompeia estava pensada pel barri de Gràcia, "tot i que alguns que no eren del barri i eren de més avall de l'Eixample també eren admesos". El llibre recull nombrosos testimonis d'exalumnes, "alguns són crítics per l'educació rebuda, d'altres tenen només elogis pel tracte amb el professorat". El que té clar Sanclimens és que el llibre "no pretén presentar cap

model d'escola sinó deixar constància que va existir".

"El col·legi escolania de Pompeia va néixer fa més de 100 anys com a part d'un projecte agosarat i evangèlicament ambiciós que es va posar en marxa a redós del convent santuari de la Mare de Déu del Roser dit de Pompeia". I tot i que el llibre se centra en el col·legi escolania, l'escola no va ser l'única obra educativa del convent.

El convent comptava també amb les obres nocturnes, al servei de l'estament obrer i de les escoles dominicals per a noies sense instrucció; es va crear una societat esportiva, i un teatre per a nois i noies. Es va muntar un dispensari que supliria les deficiències sanitàries del moment i també una caixa de préstecs. També es va tenir especial atenció als pobres i malalts a través del rober.

Canvis en la direcció de tots els seminaris catalans

El curs vinent començarà amb una renovació pràcticament total dels responsables dels tres seminaris catalans. Aquest dilluns s'ha fet públic el nomenament d'un nou rector del Seminari Interdiocesà de Catalunya. **Javier Vilanova**, del bisbat de Tortosa, substitueix **Norbert Miracle**, capellà de Tarragona que ha tingut aquesta responsabilitat els darrers 13 anys. Vilanova era fins ara formador del mateix seminari.

Fa pocs dies també es va anunciar el canvi de rector al Seminari de Barcelona i Sant Feliu, en què **Felip-Juli Rodríguez** substitueix **Josep Maria Turull** també després de 13 anys. I a Terrassa, el bisbe **Salvador Cristau** continua com a rector però **Guillem López** substitueix **Emili Marlés** com a formador.

El canvi també afecta a les resta de formadors dels seminaris catalans, l'equip que fa

el seguiment i l'acompanyament dels qui es preparen per ser ordenats sacerdots. En el Seminari Interdiocesà, el nou vicerector serà **Gabriel Casanovas**, capellà del bisbat d'Urgell ordenat fa dos anys, enlloc de **Jaume Casamitjana**, i **Jaume Gené** serà el nou formador. A Barcelona, el nou formador del Seminari Major i Menor serà mossèn **David Àlvarez**.

Tres seminaris

Per sorpresa, en poques setmanes hi hagut el canvi dels responsables de la formació dels futurs capellans de les diòcesis catalanes. En els tres casos, els responsables que deixen el Seminari passaran a encarregar-se de parròquies significatives de la seves diòcesis. Norbert Miracle ha estat nomenat rector de la parroquia de Sant Salvador del Vendrell, una de les més grans de la diòcesi. Va ser nomenat rector de Seminari Interdiocesà el 2005 i des de 2011 feia

equip amb Jaume Casamitjana com a vice-rector. Una etapa marcada per la voluntat de crear un ambient familiar en el centre de Barcelona on resideixen seminaristes de diverses diòcesis i per l'aplicació de les orientacions del **papa Francesc** en la *Ratio Fundamentalis* que regula i orienta la formació que han d'oferir els seminaris de tota l'Església.

Josep Maria Turull serà el nou rector de la parròquia de la Sagrada Família de Bar-

celona substituint **Lluís Bonet** i el primer rector de la basílica. D'altra banda, **Emili Merlés** substitueix mossèn **Blai Blanquer** com a rector de Sant Pere d'Octavià, la parròquia principal de Sant Cugat del Vallès.

Actualment, els tres seminaris catalans s'encarreguen de formació de 86 seminaristes en els tres seminaris: el de Barcelona (amb els seminaristes de l'arquebisbat de Barcelona i del bisbat de Sant Feliu de Llobregat), el del bisbat de Terrassa, i el Se-

minari Interdiocesà (que acull a Barcelona els seminaristes de la resta de bisbats amb seu a Catalunya: Tarragona, Girona, Lleida, Solsona, Tortosa, Urgell i Vic). Els seminaristes dels tres seminaris reben la formació teològica a l'Ateneu Universitari Sant Pacià de Barcelona. Un cicle formatiu que s'acostuma a completar en set anys.

Acollint a qui cerca refugi

Davant de la situació d'emergència que vivim al Mediterrani, Càritas Diocesana de Barcelona i l'Arquebisbat de Barcelona volen posar de manifest el patiment de les persones que arriben a casa nostra. Ens congratulem per l'arribada a Barcelona d'una seixantena de persones durant aquesta setmana que es trobaven en alta mar, i esperem que accions com aquesta puguin ser un exemple per la resta de ciutats que vulguin acollir. Segons la Organització Internacional de les Migracions, en aquest primer semestre de l'any s'ha registrat l'entrada pel Mediterrani de 42.845 persones, en contrast amb les 85.751 en el mateix període del 2017, per tant, han disminuït les entrades per mar.

Les migracions són un fenomen global, però tenen una dimensió local. Afirmem que les persones no marxen dels seus països de manera voluntària, sinó que són expulsats dels països d'origen perquè els hi és

impossible viure amb dignitat. Els acords inacceptables que la Unió Europea (UE) ha portat a terme amb països com Turquia i Líbia per externalitzar fronteres només fan que agreujar el drama humà d'aquestes persones. A més, no s'han promogut vies segures i legals, cosa que ha provocat que les persones arriquin la seva vida al mar i posar-se en mans de xarxes de tràfic de persones. En aquest aspecte, l'acció de les entitats socials és essencial per protegir les vides de persones que fugen de la guerra i de la pobresa. Aquestes persones necessiten vies legals i ports segurs, i rebre una acollida i una atenció adequada i digna.

En aquest context i per petició expressa del cardenal arquebisbe de Barcelona, Càritas Diocesana de Barcelona va posar en marxa el setembre de 2015 el Servei d'ajuda a les persones refugiades, un programa complementari al Pla Estatal de Refugi que actualment està atenent a 104 procedents

de països que poden optar a asil o refugi. Aquestes persones s'agrupen en 17 famílies i són acollides en pisos de Càritas Diocesana de Barcelona, de parròquies, ordres religiosos o de particulars.

Càritas cobreix aquells buits legals que hi ha en el sistema d'acollida de refugiats a mitjà i llarg termini. Les persones recorren als nostres serveis quan finalitzen el Pla Estatal de d'Acollida a Refugiats, que garanteix una atenció d'un any i mig (dos anys en els casos més vulnerables), però fins i tot hi ha persones que mentre estan dins del Pla Estatal, recorren a Càritas ja que no troben feina ni un habitatge. També atenem aquelles persones que durant el període que estan en el Pla no se'ls reconeix la condició de refugiat i, per tant,

queden en una situació administrativa irregular. Constatem que aquest sistema d'acollida és deficitari en recursos i no ofereix una resposta adequada a les persones. El termini és insuficient per considerar que la persona podrà iniciar una nova vida sense cap ajuda social. Les famílies refugiades necessiten més temps per conèixer la llengua, trobar una feina estable i comptar amb un habitatge digne.

Les famílies acollides per Càritas Diocesana de Barcelona compten en tot moment amb un acompanyament social per part de l'equip de professionals i voluntaris de Càritas, sense terminis i amb la finalitat que puguin conèixer la llengua per mitjà de cursos, realitzar orientacions laborals o comptar amb suport jurídic. També se'ls

ajuda amb aliments, roba, suport en el pagament d'habitatge o en la recerca de feina.

Des de Càritas Diocesana de Barcelona i l'Arquebisbat de Barcelona ens fem nostres les paraules del papa Francesc, que ha volgut fer valer l'arribada de migrants i refugiats com a oportunitat per construir una societat més justa, una democràcia més plena i un món més fratern. Acollir, protegir, promoure i integrar són els quatre verbs que han de guiar la nostra feina en favor de migrants i refugiats. En aquest context, demanem als països de la Unió Europea (UE) en general i al Govern Espanyol en concret el compliment dels següents compromisos.

CÀRITAS BARCELONA | [LLEGIR AL WEB](#)

IQS: 15 anys de col·laboració amb la UCA

Quinze anys del conveni de cooperació entre IQS, la càtedra UNESCO de la URL i la Universitat Centreamericana (UCA) pel qual s'estableix, entre altres accions, la formació doctoral de professors de la UCA i la formació de postgrau (Màsters i Doctors) per part d'IQS a la UCA d'El Salvador. Aquesta col·laboració té els seus inicis l'any 2003 entre el departament d'Enginyeria de Processos i Ciències Ambientals de la UCA i el departament d'Enginyeria Química i Ciència dels Materials d'IQS. Els seus artífexs han estat els doctors **Rosa Nomen** i **Julia Sempere**, per part d'IQS i a l'inici, **Francisco Chavez**, per part de la UCA.

IQS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Nova versió del web missioners.cat

El projecte Missioners.cat ha inaugurat una nova versió del seu web. Amb el nou format, que es pot visitar en [aquest enllaç](#), es facilitarà la localització i visualització de les entrevistes realitzades a una setantena de missioners catalans que viuen arreu del món. El seu testimoni i experiència es fan presents en les imatges, però també en els àudios i les entrevistes escrites que allotja el web. El mapa interactiu de missioners estrena també una versió optimitzada.

OBSERVATORI BLANQUERNA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Trobada de les obres educatives maristes al Monestir de les Avellanès

Amb la trobada anual dels equips directius de les obres educatives maristes es tanca el curs de manera oficial i es presenten les línies de treball, els objectius i els nous equips de les escoles i les obres socials del curs vinent. Aquesta vegada han fet una immersió a fons en el projecte d'innovació educativa Maristes Xarxa Innovació. **Miquel Àngel Comas**, mestre, investigador, expert en innovació en estructures educatives va instar les direccions dels centres a generar confiança i identificar talents: "Teniu talent i projectes d'èxit: doncs a treballar-los i a difondre'ls. Això ens donarà posicionament".

MARISTES | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Intercanvi d'iniciatives entre responsables de catequesi

Amb un clima d'intercanvi, formació i pregària, les jornades han recollit iniciatives de la catequesi en l'àmbit d'un centre d'esplai (Parròquia de Sant Joan de Vilanova i la Geltrú); dels grups de l'Acció Catòlica d'Infants (**Salvador Pié** i responsables estatals de l'Acció Catòlica); la catequesi infantil intensiva en períodes de vacances (Servei de la catequesi de la diòcesi de Perpinyà-El-na); amb la dinàmica de l'escoltisme (AE «Pla de l'Estany», Banyoles-Girona); i en el context de l'escola catòlica (**Enric Puig**, Fundació de l'Escola Cristiana). Del 16 al 18 de novembre de 2018 Figueres acollirà les XI Jornades Interdiocesanes de Formació de Catequistes.

SIC | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Nou quadern de Cristianisme i Justícia sobre el canvi climàtic

El centre d'estudis Cristianisme i Justícia acaba de publicar el quadern *Despertem! Propostes per a un humanisme descentrat*, en el que el filòsof **Jorge Riechmann**, el teòleg **José Ignacio González Faus** i la feminista i activista per la pau **Carmen Magallón**, parlen del gran repte del canvi climàtic. Fa tot just un any, els tres autors d'aquest quadern van seure en una mateixa taula, convidats per Cristianisme i Justícia, per dialogar sobre el que, segons Jorge Riechmann, és el "segle de la Gran Prova", on ens hi juguem el futur del planeta i la supervivència com a espècie.

CRISTIANISME I JUSTÍCIA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Els educadors lasal·lians estrenen el juliol amb formacions

Un cop acabades les classes és temps de reciclar-se. Del 2 al 6 de juliol gairebé 350 educadors lasal·lians han assistit a alguna formació de les proposades per l'Àmbit de Pedagogia, també Formació en el Programa HARA d'educació de la interioritat i en el FICAT (Formació Institucional La Salle Catalunya). Formacions pedagògiques de Robòtica, Treball per projectes en llengua anglesa, Gamificació, Treball per competències, Matemàtiques, Ús educatiu de les Noves Tecnologies, Tutorització del TdR, Flipped Classroom i el Tractament de les Necessitats Educatives Especials, entre d'altres.

LA SALLE | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Massot: "Amagava les agendas dels polítics clandestins entre els meus papers"
Dj, 12/07/2018 | La Vanguardia

Mor el bisbe emèrit de Sant Sebastià José María Setién
Dm, 10/07/2018 | La Vanguardia

La Irlanda que espera al Papa entre mesures de seguretat insòlites i entrades esgotades
Dm, 10/07/2018 | Vatican Insider

La Fira Mediterrània exporta el 'Llibre Vermell de Montserrat' a Alemanya
Dl, 09/07/2018 | Regió 7

"El bisbe Carrera va deixar una empremta lluminosa", per Jordi Breu i Jaume Aymar
Dg, 08/07/2018 | El Punt Avui

Missa al Vaticà pels refugiats
Dv, 06/07/2018 | Vatican Insider

Mor Francesc Malgosa, cofundador de 'Catalunya Cristiana'
Dc, 11/07/2018 | Catalunya Cristiana

L'assaig general de les Croades va tenir lloc a Barbastre
Dc, 11/07/2018 | El País

Dilluns 16 juliol

- **Curs 'Un món de llibres: sagrats, profans, espuris i estranys activitat'.** Fins divendres 20 de juliol. 9:30 - 14 h. Universitat de Barcelona.
- **Celebració 40 anys dels 'Fulls' del Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.** 19 h. Sala d'actes del Museu.
- **Humanisme avançat, per Albert Cortina.** 20 h. Parròquia de Sant Pere i Sant Pau. El Prat de Llobregat.

Dimarts 17 juliol

- **Exercicis espirituals.** Amb J.J. Rodríguez Ponce sj. Fins dimecres 25 de juliol. Casa d'Espiritualitat Santa Elena de Solius. Santa Cristina d'Aro.
- **Recés 'Al desert es troben les fonts'.** Amb Mar Galceran i Josep Manuel Vallejo. Fins dissabte 21 de juliol. Casa dels Salesians - Monestir de Poblet. Vimbodí.
- **Concert Música sacra dels segles XIX i XX.** 21 h. Catedral de Tarragona.

- **Concert de cloenda del festival d'orgue de Mataró.** 21 h. Basílica de Santa Maria de Mataró.
- **Concert Lídia Pujol - Grec 2018: Panikkar, poeta i fangador.** 21:30 h. Mercat de les Flors - Sala OM. Barcelona
- **Concert de Petits Cantors.** 20:30 h. Catedral de Santa Maria. La Seu d'Urgell.

Dimecres 18 juliol

- **Hutsun, concert de Txalaparta Hutsa.** 21 h. Parc de la Seu de Manresa.
- **Centenari d'orgue i trompeta.** 21:30 h. Parròquia de Sant Andreu de Llavaneres.

Dijous 19 juliol

- **Descobrint la ruta dels Àngels, al Raval de Barcelona.** Visita guiada. De 9:30 a 13:45 h. Església de Sant Pau del Camp.
- **Concurs dels estudiants de l'Acadèmia d'orgue.** 21 h. Basílica de Santa Maria de Mataró.
- **Neiro, músic.** 21 h. Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes. Barcelona.

- **Concert de Nadishana.** 21 h. Atri de La Seu de Manresa.
- **La Barcelona de les tres cultures.** Visita guiada. 11 h. Escales de la Catedral de Barcelona.

Divendres 20 juliol

- **Concert La Rosa dels Vents. Hirundo Maris.** 21 h. Atri de la Seu de Manresa.
- **Vuit dies d'Exercicis.** Fins dilluns 30 de juliol. Amb David Guindulain sj. Cova de Sant Ignasi. Manresa.
- **Exercicis de contemplació - Iniciació.** Amb Esteve Forneguera i Lidia Roig. Fins dilluns 30 de juliol. Cova de Sant Ignasi. Manresa.
- **Conferència Salut mental i vida espiritual.** 18 h. Casa Elizalde. Barcelona.
- **Concert d'Eberhart Lauer.** 21 h. Basílica de Santa Maria de Montserrat. Marganell.
- **Trio Miramás: Músiques de l'exili.** Amb Ingrid Kuntzmann, Ramon Folgado i Josep Lluís Viladot. 20 h. Pianos Puig. Barcelona.

Dissabte 21 juliol

- **Nit de les Estrelles.** Amb Jaume Oliver. De 21 h a 23:30. Santuari Ecològic del Castell de Gallifa.
- **Mozart. Activitat del Festival de Música de Santes Creus 2018.** 21:30 h. Aiguamúrcia.
- **Conferència Rusiñol i Casas.** Amb Josep de C. Laplana i Bernat Puigdollers. 12 h. Museu de Montserrat.
- **Visita al Panteó Reial de Poblet.** 11:30 h. Reial Monestir de Santa Maria de Poblet. Vimbodí.
- **Concert amb música popular i moderna.** 20 h. Centre Tarraconense El Seminari. Tarragona.

Diumenge 22 juliol

- **Concert El Messies de Händel.** 19 h. Basílica de Castelló d'Empúries.
- **Concert de cambra.** 19:30 h. Església del Monestir de Solius. Santa Cristina d'Aro.

Bisbat de Girona @bisbatgirona

Recull d'imatges del **#concert** d'ahir a la **@CatedralGirona** a càrrec del **@HamptonSchool Choir**. **#Girona**

11:05 - 12 de jul. de 2018

Escoles FEDAC @staffFEDAC · 8 de jul.

"Els amadors de les escoles FEDAC Grups CREC us desitgen un molt bon estiu!"

Escoles FEDAC @staffFEDAC

Cracks, grans, pedres vives de la catedral FEDAC, sou llum i camí dels **#grupsCREC**

14:27 - 12 de jul. de 2018 des de Barcelona, Espanya

La Salle BCN @LaSalleBCN

The general director at **#LaSalleBCN**, **@jsantos28**: "You are know our ambassadors. We hope that now La Salle have a special place in your heart. For sure you have a place in ours. **#IndividaManent**" **#LSGraduation**

12:59 - 12 de jul. de 2018

Salesianos SMX @salesianosSMX

#VeranoSalesiano: julio de FISa en Poblet y Turin ow.ly/kk5S30kVWzQ
#EstiuSalesià: juliol de FISa a Poblet i Torí ow.ly/uJGy30kVWAR

1:00 - 13 de jul. de 2018

La Sagrada Família @sagradafamilia

Aquests dies col·loquem el nivell 12 de la torre de Maria i el 4 de la torre de Mateu, i ja arriben als 97,68 metres i als 90,10 metres, respectivament! **#enconstruccioSF** **#capal2026**

0:43 - 12 de jul. de 2018

pregariacat @pregariacat

#Estiu! A la platja, piscina... trobem **#socorristes** pq tothom estigui segur. La seva presència reconforta. Els cristians som socorristes els uns dels altres: cada creient és responsable de la fe dels altres. Si un "s'està ofegant", quin socorrista es quedaria mirant impassible?

12:00 - 12 de jul. de 2018

Solidaridad SJD @solidaridadSJ

¿Vols fer **#voluntariat** aquest estiu? La Fundació Germà Tomàs Canet busca persones voluntàries per acompanyar i donar suport en diferents activitats d'acollida i suport lingüístic al centre Llar Sant Joan de Déu de **#Menresa**.
 Escriu-nos a solidaritat@tomascanet.com

7:47 - 12 de jul. de 2018

La Salle Catalunya @LaSalleCat

FICAT No Docents a **@LaSalleTgn**!
#Formacions **#Tarragona** **#LaSalleAmbTu** **#SomLaSalle**

23:42 - 12 de jul. de 2018

Resum en paper de la setmana. Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de l'Associació Cercle d'Estudis Conciliars

Director: Jordi Llisterra i Boix.

Junta directiva: Eduard Ibañez, Carles Armengol, Manel Manonelles.

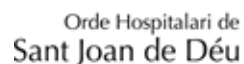
Redacció: Joan B. Galí, Laura Mor Iriarte i Glòria Barrete Vélez.

Consell de Redacció: Eloi Aran, Ramon Bassas, David Casals, Alba Sabaté.

Adreça: Carrer dels Lledó 11, 08002 de Barcelona.

Telèfon: 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat

AMB EL PATROCINI DE

ENTITATS COL·LABORADORES

